

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna

1.95 z edn. do domu
1.50 z odb. w Adm.

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Sobota 17 kwietnia 1937 r.

Nr. 105

Anglia popiera powstańców

Sensacyjna debata w Izbie Gmin w sprawie blokady Bilbao

LONDYN. — Na wczorajszym popołudniowym posiedzeniu Izby Gmin zabral głos przywódca Labour Party, Attlee, który omawiając sytuację na wodach hiszpańskich w pobliżu Bilbao zgłosił wniosek, wymierzony przeciwko rządowi, wyrażając ubolewa-

nie z powodu braku opieki rządowej nad okrętami brytyjskimi, uprawiającymi legalny handel.

Attlee m. in. oświadczył: „Postępowanie rządu, uprzedzającego brytyjskie okręty, by nie wchodziły do portu w Bilbao równa się rezygnacji z praw, których W. Brytania zawsze broniła w stosunku do brytyjskiej żeglugi morskiej. Jest to zgoda na poważne pogwałcenie prawa międzynarodowego. Uważam, iż postępowanie rządu zasługuje w najwyższym stopniu na potępienie przez Izbę” — zakończył Attlee.

Sir John Simon, który przemawiał następnie, oświadczył, że Attlee pominął szereg róż-

nych względów. Zdaniem mówcy postępowanie rządu jest całkowicie usprawiedliwione, a wniosek zgłoszony przeciwko rządowi powinien być, zdaniem jego, odrzucony.

W czasie wywodów ministra opozycja niemal nieustannie przerywała mu okrzykami szyderczymi, tak iż w pewnym momencie minister sieda. Po uciśnieniu się Izby sir John Simon kontynuuje swą mowę, opisując sytuację w Bilbao na podstawie głównie informacji admiralacji.

W piątek — oświadczył minister — rząd postanowił poinformować brytyjskie statki handlowe, iż byłoby pożądane, aby na razie nie wchodziły one do portów baskijskich ze względu na niebezpieczną sytuację.

Wszystkie wydane zarządzenia są podobne do zarządzeń z sierpnia r. ub., wskutek tego wniosek o votum nieufności nie ma żadnego uzasadnienia.

Według danych admiralacji cały rejon pod Bilbao i Santander jest podminowany. Dla czego nie bierze się tego pod uwagę? Marynarka brytyjska mogłaby utworzyć sobie drogę do każdego portu hiszpańskiego, lecz jedynie przy pomocy wielkiej floty poławiaczy min, a to oznaczałoby porzucenie nieinterwencji.

Przewódca liberalów Archibald Sinclair oświadcza, iż polityka nieinterwencji nie pow-

strzymała jeszcze interwencji włoskiej i niemieckiej, natomiast wstrzymała całkowicie wszelkie mieszanie się Francji i W. Brytanii.

Obecnie zamierza się odebrać rządowi Basków prawo nabywania środków żywności, ażeby ratować ludność cywilną od śmierci głodowej.

Akcja rządu, doradzająca statkom handlowym niewcho-

dzenia do portu w Bilbao, stanowi mieszanie się do spraw wewnętrznych Hiszpanii. Dzieje się to samo, co było w sprawie Abisynii.

Cofamy się krok za krokiem przed dyktatorami. Układ o nieinterwencji powinien być skrupulatnie przestrzegany przez wszystkie strony i nie powinien godzić w prawa do handlu rządu baskijskiego.

SUP na F.O.N.

P. prezes Rady Ministrów gen. Stawoj-Składkowski przyjął wczoraj delegację zarządu głównego Stowarzyszenia Urzędników Państwowych w osobach prezesa Zielińskiego, wiceprezesa Józefkiewicza oraz członków zarządu Rajkowską, Jaroszewicza oraz Lechowicza.

Delegacja złożyła na ręce p. premiera 10 obligacji 500-złotowych Pożyczki Narodowej na rzecz Funduszu Obrony Narodowej.

Sensacyjny proces pocztowca

Dn. 13 bm. odbyła się w Tarnowie sensacyjna rozprawa przeciwko Andrzejowi Steinderowi, ekspedientowi pocztowemu, oskarżonemu o wykradanie dolarów z listów amerykańskich, przestępstwa dewizowe i wreszcie o równoczesne pobieranie emerytury kolejowej

i uposażenia etatowego pracownika pocztowego, przez co na razil Skarb Państwa na straty ponad 10,000 zł.

W wyniku rozprawy Steinder został skazany na 3 lata więzienia, pozbawienie praw na lat 5 i 200 zł. grzywny.

Wołyński Z. Z. Z. zrywa z centralą

Na szeregu zebraniach związków robotniczych, należących do ZZZ., jakie odbyły się w Łucku i na terenie powiatu, postanowiono zerwać więzy organizacyjne z centralą warszawską ZZZ. i zgłosić akces do Obozu Zjednoczenia Nar.

Jednocześnie na zebraniach tych postanowiono utworzyć własną centralę związków zawodowych dla terenu Wołynia i w tym celu opracowano statut, który przedłożony został władzom do zatwierdzenia. (PAT).

Z hiszpańskiego frontu walki

MADRYT. Rada obrony stolicy komunikuje, że gwałtowne ataki powstańców na odcinku góry Garabita i w pobliżu mostu Francuskiego zostały odparte. Ataki te miały na celu przyjsie z pomocą powstańcom, znajdującym się w dzielnicach uniwersyteckiej.

Na froncie Guadalajara oddziały rządowe posunęły się wzdłuż drogi Aragońskiej w kierunku Lcdanga. W niektórych miejscach získano około 5 km. terenu.

SALAMANKA. — Komunikat głównego sztabu powstańczego donosi: Armia północna 5 dywizja: w dalszym ciągu oddziały nasze pogrębały 86 zabitych przeciwników na odcinku Huesca.

Na odcinku Almudevar zdobyliśmy większą ilość materiału wojennego. Na odcinku Santa Luteria nieprzyjacieli, w czasie wczorajszych walk, zostawił na placu 407 zabi-

tych, m. in. dowódcę batalionu trapańskiego, jednego kapitana i wielu poruczników.

Do oddziałów naszych przeszli ze strony przeciwnika porucznik, dwóch sierżantów i 16 żołnierzy wraz z uzbrojeniem.

6-ta dywizja: Na odcinku biskajskim ożywna wymiana strzałów. Na odcinku Urquiola odparliśmy atak nieprzyjaciela.

Grupa armii Madrytu — na wszystkich odcinkach zaledwie słaba wymiana strzałów.

Komunikat sztabu powstańczego dementuje następujące informacje ogłoszone przez dowództwo wojsk obrony Madrytu o rzekomym polepszeniu swych pozycji i potwierdza wiadomości, zawarte we wczorajszym komunikacie powstańczym o sukcesach, jakie osiągnęły na tym froncie wojska własne.

Armia południowa — na odcinku Cordoby ataki nieprzyjaciela na nasze stanowisko pod Sierra Della Grana zostały odparte. Na innych odcinkach pojedynki artyleryjskie i wymiana strzałów karabinowych.

AVILA. Korespondent Hava donosi, że żołnierze wojsk rządowych wzięci do niewoli przez powstańców, oświadczyli w sztabie armii powstańczej, że w ciągu ostatnich dni wojska rządowe w następstwie walk na odcinku Escorial miały stracić 5000 zabitych i około 15,000 rannych.

MADRYT. Rada Obrony Madrytu wydała wczoraj wieczorem komunikat oficjalny: Front środkowy — dzień minął na ogół spokojnie, nieprzyjacieli usiłował odbić utracone pozycje. Ostrzeliwanie naszych linii przez wojska przeciwnika jest mało skuteczne.

Mussolini spotka się z Hitlerem

RZYM. — W związku z pogłoskami o bliskim spotkaniu Mussoliniego z Hitlerem, włoskie koła półrządowe oświadczają, że żadna decyzja w tej sprawie nie zapadła.

W zasadzie spotkanie takie mogłoby dojść do skutku, ponieważ byłoby następstwem

wizyty kanclerza Hitlera, który w czerwcu 1934 spotkał się w Wenecji z Mussolinim.

W rachubę wchodziłby mógłby wtedy rewizyta Mussoliniego w Niemczech, jednakowoż nie ustalono dotychczas ani miejsca, ani daty ewentualnego nowego spotkania Mussoliniego i Hitlera.

Otwarcie wystawy paryskiej ulegnie poważnemu odroczeniu?

PARYŻ. Sprawa terminu otwarcia wystawy paryskiej wysunęła się w tej chwili na czoło wszystkich zagadnień.

W Ministerstwie Handlu odbyła się konferencja z udziałem min. Bastida, gen. komisarza wystawy p. Labbe, jego najbliższych współpracowników oraz szeregu wyższych urzędników.

P. Labbe poinformował min. Bastida, że na skutek opóźnień i trudności, na jakie napotyka prace na rusztowa-

niach wystawy, otwarcie jej, które miało nastąpić 3 maja, będzie musiało być odroczone.

Szereg dzienników donosi, jakoby p. Labbe zaproponować miał otwarcie wystawy dopiero 25 maja.

Wiadomość ta wywołała duże wrażenie, ponieważ premier Blum swego czasu interweniował osobiście wobec robotników, zaznaczając, iż nieaktualne otwarcie wystawy stanowi punkt honoru „Frontu ludowego”.

Urzędnikom każą się żenić W przeciwnym razie... redukcja

BERLIN. — Ze Szczecina donoszą: Cauleiter i nadprezydent tutejszej prowincji wydał okólnik do podległych mu urzędników, w którym nakazuje wszystkim urzędnikom i pracownikom kontraktowym, aby wstąpili w związki małżeńskie.

Okólnik zapowiada, że urzędnicy, którzy mimo ukończenia 25 lat życia i wystarczającego uposażenia, nie zawrą związków małżeńskich, wyłączeni będą na przyszłość od wszelkich awansów.

W stosunku do „opornych”

pracowników kontraktowych, sankcje są jeszcze ostrzejsze. Okólnik zapowiada, że z dn. 25 listopada będą oni zwalniani ze służby państwowej.

„Bibuła” pod amboną

W miasteczku Airola (na Litwie) w synagodze policja znalazła pod amboną dużą ilość bibuły komunistycznej.

Wyrok na komunistów litewskich

Z Kowna donoszą, że sąd okręgowy skazał 8-u komunistów, w tym dwie kobiety na kary od 4—5 lat ciężkiego więzienia. Byli oni oskarżeni o należenie do komunistycznej jacejki fabrycznej i kolportowanie lektury antypaństwowej.

Wyrotowiec skazany na 15 lat więzienia

Sąd Okręgowy w Grodnie skazał za działalność wyrotową na 15 lat więzienia Teodora Kowalewskiego, który był już dwukrotnie karany i odsiedział już w więzieniu 11 lat.

Plan zamachu stanu w Hiszpanii

dla zażegnania wojny domowej

LONDYN. — „Daily Telegraph” zamieszcza wiadomość o przygotowywanym jakoby w Hiszpanii zamachu stanu dla przywrócenia pokoju wewnętrznego przez usunięcie obu walczących rządów i stworzenie neutralnej dyktatury wojskowej, która przyniosłaby uspokojenie w kraju.

Dziennik wymienia osobę gen. Miaja, przewodniczącego Rady Obrony Madrytu, jako tego, który stanąć miałby na czele nowego ruchu i nowego rządu.

Zdaniem pisma, plan ten projektowany przez grupę neutralnych polityków hisz-

pańskich oraz niektóre wpływową koła międzynarodowe, jest poważnie przygotowywany, a po obu walczących stronach czynione są sondowania opinii wśród czytelników wojskowych.

Wedle tego planu wyżsi dowódcy wojskowi obu stron mieli by odmówić dalszego prowadzenia wojny domowej i zmusić polityków do rozpoczęcia rokowań pokojowych. Głównymi elementami planu są: 1) rezygnacja gen. Franco, 2) rezygnacja premiera Caballero, 3) utworzenie apolitycznego rządu celem przywrócenia pokoju i 4) wycofanie wszystkich obcych oddziałów ochotników i doradców.

Pomoc Francji i Sowietów dla rządu hiszpańskiego w Walencji

RZYM. — „Giornale d'Italia” zamieszcza szereg danych, dotyczących pomocy w ludziach i materiale wojennym udzielanej według dziennika, przez Francję i Związek Sowiecki rządowi w Walencji.

Dziennik podaje m. in., że w czasie od 15 do 20 marca r. b. rząd w Walencji otrzymał 150 samolotów sowieckich, które przybyły zdemontowane do Kartagenu, oraz 50 aparatów francuskich, przybyłych drogą powietrzną.

W tym samym czasie specjalna misja hiszpańska w Paryżu prowadziła pertraktację o nabycie 124 samolotów francuskich typu „Potez”.

W końcu marca 17 samolotów fabrykacji sowieckiej zmontowanych we Francji, wysłano do Hiszpanii. 17-go marca wysłano z Tuluz 200 motorów lotniczych marki Bloch, oraz Caudron — Renault. Motory te przybyły do Barcelony via Cerbere.

Ponieważ brakowało pilotów hiszpańskich dla tak dużej liczby samolotów, skierowano z Tuluz w końcu marca pewną liczbę lotników i mechaników francuskich, zaopatrzonych w niezbędne papiery.

Dalej dziennik donosi, o utworzeniu na terytorium Hiszpanii szeregu szkół lotniczych, subwencjonowanych częściowo przez rząd w Walencji. Rekrutacja ochotników do Hiszpanii odbywa się głównie w Marsylii i w Tuluzie.

6-go marca z Tuluz wyjechało 500 milicjantów. Werbnik ochotników odbywa się także w Tangerze.

Z kolei „Giornale d'Italia” podaje szereg danych o wysłaniu do Hiszpanii materiału wojennego.

Nowy wicewojewoda tarnopolski

Minister Spraw Wewnętrznych dekretem z dnia 14 kwietnia r. b. mianował starszą powiatowego w Tarnopolu p. Tomasza Malickiego wicewojewodą i polecił mu pełnienie obowiązków wojewody tarnopolskiego.

Magazyn rewolwerów u studenta

MONTPELLIER. — W czasie rewizji, dokonanej w mieszkaniu studenta Karola Pidoux znaleziono 30 rewolwerów i kilka tysięcy naboju. Studenta tego, który liczy zaledwie lat 19, aresztowano pod zarzutem nielegalnego handlu bronią.

Atak gazowy policjantów

DETROIT. — 400 policjantów atakowało wczoraj kilkakrotnie bombami i zawiązanymi 150 strajkujących robotników, okupujących fabrykę zamków „Yale”. Kilka osób odniosło kontuzje. Robotnicy musieli ustąpić z placu.

Katastrofa w katedrze

MEXICO CITY. — W czasie uroczystości konsekracji nowego arcybiskupa Meksyku w kościele katedralnym zapadła się część posadzki, w pobliżu, gdzie znajdowali się reprezentanci korpusu dyplomatycznego.

W katastrofie odniosło rany i obrażenia 70 osób, w czym 7 osób ciężkie.

Rokowania polsko-francuskie

W najbliższym czasie zostanie podpisany polsko-francuski układ turystyczny, jako część ogólnego układu gospodarczego. Wcześniej podjęto rokowania o wybudowaniu linii kolejowej z Warszawy do Paryża.

Rokowania toczą się już od dłuższego czasu w Paryżu. Chodzi o zawarcie możliwie szerokiego układu handlowego,

który zapewniłby bliską współpracę gospodarczą między Polską a Francją.

Przypuszczalnie po zakończeniu rokowań uda się do Paryża min. przemysłu i handlu Roman, odpowiadając na wizytę francuskiego ministra handlu Bastida, który bawił ubiegłego roku w Warszawie.

Wczoraj min. Roman wyjechał do Brukseli.

Kupiec hersztem złodziei

Sensacyjne aresztowanie w Mogilnie

Kierownik firmy Marian Szulce z Mogilna (ul. Jagielloj) zgłosił policji o dokonaniu kradzieży 1.850 kg. czerwonej koniczyzny, wartości 3.100 zł. z zamkniętego śpihlerza, gdzie sprawcy dostali się za pomocą włamania.

Natychmiastowe dochodzenia policyjne, uwięzione zostały wprost sensacyjnym wynikiem. Aresztowano sprawcę kradzieży w osobie znanego na terenie Mogilna kupca Tadeusza Molendy, prowadzącego w tej samej realności wielki skład żelaza i porcelany.

Ustalono, że współnikami są jego szwagrowie Marian Mikolajczak z Wszednia pod Mogilnem i Skrzypek, powiatu miesławskiego, których przytrzymał w Strzelnie w chwili, gdy łup przewoził wozem.

Kupca i jego współników osadzono w więzieniu karno-słedczym. Afera powyższa wywołała w mieście i okolicy zrozumiałe wrażenie i liczne komentarze.

Spacer po dawnej Warszawie

Piękna wystawa w Muzeum Narodowym

Oblicze stolicy Polski zmienia się w ostatnich latach bardzo szybko. Powstają nowe dzielnice, wyrastają olbrzymie budynki reprezentacyjne i mieszkalne.

W ubiegłym roku Zarząd Miejski zorganizował wystawę pod nazwą „Warszawa Przyszłości”. Były wówczas wystawione plany i projekty przyszłej Warszawy, wielkiej stolicy potężnego państwa. Zaledwie skromną część tego wykona się na przestrzeni najbliższych lat. Współcześni mogą sobie jedynie wyobrazić jak będzie wyglądała Warszawa potężności.

Obecnie natomiast Muzeum Narodowe przygotowało pokaz dawnej Warszawy, stolicy z lat zamierzchłych. Tego, co można obejrzeć w dwu wielkich salach, nie ma już w

mieście. Dawno znikła większość owych wspaniałych pałaców, pięknych domów mieszkalnych, kościołów, ogrodów i t. p.

Dochowały się jedynie plany, sztychy, obrazy oraz szereg zabytków, jak ubiory, tablice, odznaki i t. p.

Pokaz w Muzeum Narodowym obejmuje jedynie najważniejsze okazy, które kiedyś stanowiły część dawnej Warszawy. W pierwszej części mieszczą się ekspozycje do 18 wieku, w następnej sali wystawiono okazy następujących dwóch wieków.

Na środku pierwszej sali mieści się model Starej Warszawy w obrębie murów obronnych. Jest to pierwsza próba odtworzenia murów miejskich. Na ścianach rozmieszczono obrazy różnych

ówczesnych malarzy, którzy malowali widoki miasta oraz plany miasta.

W specjalnych szafkach mieszczą się listy najstarszych rodów, pieczęcie, klucze miasta, herby, wreszcie miecze katowskie, jako znak władzy sądowej magistratu.

Wystawiono szereg pamiątek po różnych cechach rzemieślniczych, organizacjach mieszczańskich i t. p.

Widzimy również wiele obrazów ilustrujących życie w dawnej Warszawie. Są to bardzo zabawne karykatury, które dają doskonały obraz obyczajowości. Wędrując po dawnej Warszawie, mimo woli zastanawiamy się co też w następnym wieku będą pokazywać, jako specjalności naszej, współczesnej Warszawy?

WASZYNGTON. „National Aeronautic Association” wyraziło życzenie, aby wyścig przez Atlantyk, organizowany przez Aeroklub Francji, został odroczony.

Organizacja amerykańska oświadcza, że przedsiębiorstwa komunikacji lotniczej w Stanach Zjednoczonych obawiają się, by wyścig ten, który niewątpliwie pociągnie za sobą liczne wypadki, może wywołać bardzo niepożądany efekt psychologiczny wśród szerokiej rzeszy publiczności, co jest ze wszelkich miar niepożądane, zwłaszcza teraz, gdy niebawem mają być uruchomione pasażerskie linie lotnicze transatlantyckie.

Tragiczny pojedynek w lesie

Obaj przeciwnicy śmiertelnie ranni

Krwawy dramat o zagadkowej i podłożu rozegrał się w lesie śmielńskim pod Naklem.

Spotkali się tam niejaki Fr. Kwiatkowski, bezrobotny ze Śmielna, znany ze swego porwyczego temperamentu i polowy Bolesław Stanisławski, który strzegł kopców ziemniaczanych na polach.

Miedzy obu mężczyznami, z których jedynie Stanisławski był uzbrojony w karabin i pistolet automatyczny, musiało dojść do starcia, w trakcie którego Kwiatkowski wyrwał mu karabin.

Wymiana strzałów miała przebieg tragiczny. Obaj przeciwnicy odnieśli śmiertelne rany.

Kwiatkowski dowłókł się z przewieszonym na ramię ka-

binem gajowego do ścieżki w lesie, gdzie wyzionął ducha. Stanisławskiego zaś znaleziono w stanie nieprzytomnym. Wkrótce zmarł i on.

Straszny wybuch maszyny

podczas pokazu kostek bulionowych

Podczas pokazu, jaki urządziła wczoraj fabryka kostek bulionowych „Gaja” w sklepie spożywczym p. Ludwika Felickiego na ul. Marsz. Focha w Poznaniu, nastąpił nagle z niewyjaśnionych na razie przyczyn straszny wybuch maszyny benzynowej, na której przyrządzano bulion.

Na szczęście w lokalu znajdowali się w tej chwili jedynie

p. Felicki i propagandzista firmy Gaja, którzy cudem wyszli z wypadku bez szwanku.

Eksplzja była tak silna, że jedna z ścian zawaliła się, zaś w innych powstały wyrwy, dochodzące do 4 metrów średnicy. Urządzenie sklepowe uległo niemal całkowitemu zniszczeniu, pociągając za sobą około 5.000 zł. strat dla jego właściciela.

Przywłaszczył sobie 1 zł. 20 groszy na lekarstwo dla chorego dziecka

Sąd skazał go na pół roku więzienia

Przed bydgoskim Sądem Okręgowym zasiadł wczoraj na ławie oskarżonych b. urzędnik pocztowy 29-letni Stanisław Reiser z Szamocina.

W czasie swej pracy w urzędzie pocztowym w Szamocinie przyjął on od jednego z klientów 1,20 zł. za rozmowę telefoniczną z Bydgoszczą. Sumy tej nie przekazał jednak do kasy, lecz przywłaszczył sobie, a dla zatarcia śladów sfałszował dziennik ruchu telefonicznego.

Na rozprawie oskarżony tłumaczył się, iż był marnie uposażony i nie mógł z otrzy-

mywanej pensji (130 zł.) utrzymać żony i dziecka.

W dniu popełnienia przestępstwa zachorowało mu dziecko, dla którego musiał kupić lekarstwo. Kosztowało ono 1,20 zł. i dlatego tylko zabral tę znikomą sumę.

Przesłuchany w charakterze świadka jego ówczesny przełożony nacz. Piaskowski, wystawił oskarżonemu jak najlepsze świadectwo.

W wyniku rozprawy sąd skazał Reiser na pół roku więzienia i na 2 lata utraty praw, zawieszając mu wykonanie kary na przeciąg 2 lat.

Skutki wódki

Zdarzają się chwile w życiu człowieka dorosłego, kiedy mu dwie nogi nie wystarczą.

Taką właśnie chwilę przeżywał pan Teofil po wyjściu z baru „Pod teściową”.

Nogi chciały się pod nim i stanowczo odmawiały posłuszeństwa. Oparł się więc o latarnię i stwierdził ze smutkiem że na dwóch nogach do domu nie zajdzie.

Zdesperowany próbował pomóc sobie rękami. Stał z trudem na czworakach i posunął się do następnej latarni. Ale ręce, nieprzyzwyczajone do chodzenia, zmęczyły się szybko i również odmówiły posłuszeństwa.

Sapiąc ciężko, usiadł pan Teofil na chodniku i zaczął kombinować, jakby tu odzyskać utraconą równowagę.

— Eh! westchnął. — Żeby tak skądś wytrzasnąć trzecią nogę, to może bym dał radę.

W tym momencie mignęły mu przed oczyma dwie zgrabne, dobrze zbudowane nogi przechodzącej obok niewiasty.

— To coś dla mnie... — mruknął pan Teofil, wysnął ręce do przodu i chwycił jedną z mijających go nóg.

— Ratunku! — wrzasnęła przerażona właścicielka nogi.

— Proszę w tej chwili puścić! — Ale pan Teofil trzymał się kurczowo nogi, jak ostatniej deski ratunku, i nie puszczał.

— Paniusiu! — błagał. — Pożycz mi paniusia nóżkę... Nie na długo... słowo honoru, jak tylko wrócę do domu, oddam...

— Puszczaj pan! — szarpała się niewiasta.

— Nie mogę... — mruknął pan Teofil. — Potrzebna mi ko-

niecznie trzecia noga... Przytulił się czule do nogi, kiwnął się kilkakrotnie i... zasnął.

Wystraszona niewiasta już bez trudu oswobodziła nogę i uciekła.

A panu Teofilowi śni się, że dalej trzyma upragnioną nogę i że jej właścicielka nagle zmieniła.

— Dobrze! — powiada. — Pożyczę panu nogę i rypaj pan do domu. Ja sobie tu tymczasem na jednej nóżce poczekam.

Tylko uważaj pan, żeby się mojej nóżce jaka krzywda nie stała. Jestem tancerką i w nogach moja kariera.

I śni się dalej panu Teofilowi, że wygodnie, na trzech nogach idzie do domu. Stapa ostrożnie, żeby ładnej nóżki nie zabłoczyć. Trzeba szanować cudze dobro.

Drzwi otwiera mu żona.

— Kundziu! — mówi pan Teofil. — Odeślij przez dozorcę

W obozach pracy kom. Jagody panowało starożytne niewolnictwo faraonów

Czechosłowacki dziennikarz Jerzy Benes, który przez dłuższy czas przebywał w Rosji Sowieckiej, a obecnie pracuje w gazecie praskiej „Ceskie Slovo”, opisuje swoje wrażenia po odwiedzeniu obozów pracy, znajdujących się pod zarządem wszechwładnego niegdyś szefa GPU, Jagody.

— Widziałem — pisze dziennikarz — budowę szosy Moskwa — Kijów, widziałem budowę drogi Moskwa — Mińsk, na których pracowało ponad 100.000 skazańców.

Pracują oni w grupach pod nadzorem czekistów, uzbrojo-

nych w karabiny i karabiny maszynowe i są okrażeni kordonem żołnierzy, rozstawionych w odległości 150 metrów od miejsca pracy.

Zadanie żołnierzy polega przede wszystkim na tym, że mają pilnować, aby nikt nie zbliżył się do skazańców. Myślny mogli dostać się do miejsca pracy, ponieważ byliśmy w towarzystwie czechosłowackiego posła i kilku wyższych urzędników poselstwa. Skazańcy pracują od 8 do 12 godzin na dobę w zależności od długości dnia w tej lub innej porze roku. Pracują oni bez wytchnienia, a gdy któryś z nich na chwilę przerwał robotę i spojrzał na niezwykłych gości, wystarczyło, aby nadzorca czekista gwizdnął przez zęby, a już skazaniec chwycił za łopatę lub motykę.

Widziałem skazańców podczas upalnego lata, gdy pracowali na słońcu znużeni gorącem i obnażeni do pasa, widziałem skazańców zimą przy karczowaniu lasu. Podczas roboty w lesie, aby skazańcom uniemożliwić umieczkę, skuwano ich po 6 kajdanami.

Czekista siedział na pnju. Tam też znajdował się karabin maszynowy. Drugi czekista podawał takt „raz, dwa”. Przy słowie „dwa” sześciu zakutych skazańców musiało uderzać motyką w zamarzłą ziemię. Był silny mróz, ziemia była twarda jak kamień

i nie poddawała się uderzeniom narzędzi. Pomimo to rozkazy padały systematycznie, a skazańcy bez słowa protestu uporczywie walili motykami w ziemię.

Dziennikarz czechosłowacki widział także ziemianki, w których mieszkali skazańcy. Ziemianki były otoczone zasiekami z drutu kolczastego. W każdym rogu obozu znajdowała się baszta z reflektorami i karabinami maszynowymi. Reflektory oświetlały nocą całą okolicę. A strażnicy, którzy zmieniali się co dwie godziny, mieli nakaz strzelać bez uprzedzenia do tych wszystkich, którzy tylko zbliżają się do drutu kolczastego.

Swoje wrażenia o zwiedzaniu obozów koncentracyjnych i kolonii pracy zorganizowa-

nych w Rosji Sowieckiej przez Jagodę, dziennikarz czechosłowacki kończy w następujący sposób:

— Gdy cudzoziemiec zobaczy olbrzymie masy robotników, skazanych na ciężkie przymusowe roboty, dopiero wówczas zrozumie w jaki sposób stworzono piatiletkę. Swego czasu pisałem już, że Rosja Sowiecka buduje swoje kanały w ten sam sposób w jaki faraonowie egipscy wznosili piramidy. Jestem przekonany, że właśnie w taki sposób pracowali starożytni niewolnicy! Tylko strażnicy pilnujący niewolników zmienili się. Za czasów faraonów mieli oni w ręku zwykłe bicz, którymi okładali gnusnych niewolników, a strażnicy sowieccy mają do swej dyspozycji karabiny maszynowe.

Min. Beck pojedzie do Gdańska Sprawy zagraniczne tematem obrad na Zamku

Konferencja, która odbyła się na Zamku z udziałem P. Prezydenta Rzplitej, Marszałka Śmigłego-Rydza, premiera Składkowskiego, wicepremiera Kwiatkowskiego i ministra spraw zagr. Becka, poświęcona była omówieniu spraw zagranicznych.

Min. Beck, który po dłuższej nieobecności powrócił do kraju, złożył sprawozdanie z odbytych za granicą rozmów. W kołach politycznych u-

trzymuje się wiadomość, że min. Beck niebawem uda się z oficjalną wizytą do Gdańska. Należy przy tej okazji przypomnieć, że obecnie toczą się z Gdańskiem rokowania nad załatwieniem kilku spraw spornych.

GIEŁDA

Dewizy: Holandia 288.95, Berlin 212.78, Bruksela 88.90, Gdańsk 100.00, Kopenhaga 115.84, Helsinki 11.47, Londyn 25.89, Nowy Jork 5.27, Paryż 25.55, Praga 18.58, Stockholm 155.50, Zurych 120.20, Wiedeń 99.20, Mediolan 27.85, Marka niemiecka srebrna 150.00.

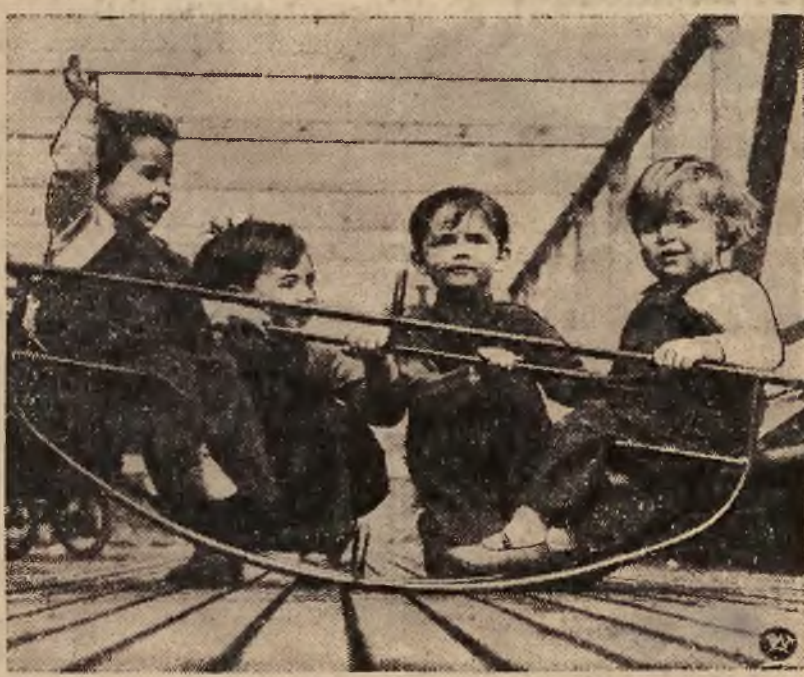
Papiery procentowe: 4 proc. poz. konsolid. 55.25, 7 proc. poz. stabil. 56.5, 5 proc. poz. prem. dolar. 65.50, 5 proc. poz. prem. inwest. seriowa 87.00, 4 proc. państw. poz. prem. dolar. 44.50, 5 proc. poz. konwers. 57.25, 6 proc. poz. dolar. 55.00.

Akcje: B. Polski 100.00, Warsz. Tow. Fabr. Cukru — 30.50, Węgiel 19.50, Lilpop 15.15 — 15.00, Ostrowiec 25.50, Starachowice 52.00.

RADIO

6.30 „Kiedy ranne”. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Orkiestra. 7.15 Dziennik poranny. 7.25 „Pamięć i informacja”. 7.30 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół (dla dzieci starszych). 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Wirtuoz fortepianu i skrzypiec (płyty). 12.40 Dziennik południowy. 12.50—13.00 „Pożywna potrawa w jednym garnku” — pogadanka. 13.00—15.00 Przerwa. 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Mała Ork. P. R. 15.55 Jak spędzić święta. 16.00 Film, plastyka, architektura. 16.10 Pogadanka społeczna. 16.15 Rozmowa z chórami. 16.30 Koncert ork. Straz. Węziennej. 17.00 „Program liceów ogólnokształcących” — odczyt dla rodziców. 17.15 Koncert. 17.15 Pogadanka aktualna. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.05 Poradnik sportowy. 18.20 Muzyka lekka (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 „Przegląd rolniczej prasy”. 19.00 „Ze wspomnień o Bolesławie Prusie”. 19.30 „Z piosenki po kraju”. 19.45 Fragment operowy. 20.00 Pogadanka muzyczna. 20.15 Koncert symfoniczny. 22.30 „Skrzynka załóż Nr. 2”. 22.45—23.00 Muzyka taneczna (płyty).

WARSZAWA (Mokotów) 13.10—14.30 „W kolejdokopie” — koncert popularny (płyty). 14.35—15.30 Muzyka rozrywkowa (płyty). 23.05—24.00 Muzyka taneczna (płyty).

Na dachu jednego z wielopiętrowych gmachów Londynu znajduje się obszerny „raj dla dzieci”. Na szczelnie ogrodzonym terenie, z którego rozpościera się wspaniały widok na metropolię brytyjską, zbudowano huśtawkę, karuzełę i szereg innych urządzeń rozrywkowych dla dzieci. Nic dziwnego, że ta egzotyczna zabawa znajduje wśród dziecięcych zwolenników, co widzimy z zadowolonych i uśmiechniętych twarzących na naszym zdjęciu.

Tarapaty pana taty

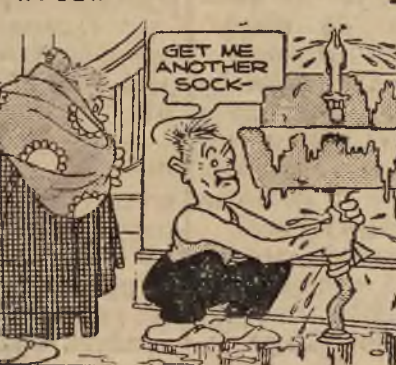
Ucieszne przygody
Walentego Grypki

Strapiony pan Grypka wspomina wesołe czasy dzieciństwa...

CZY PAMIETACIE, JAK TO WSZYSCY, WRACIAJĄC Z PRACY PRZYNOSILI TROCHĘ DRZEWA NA PRZEPALKE? A TYLKO PIMPUS ZNOSIŁ, JAK GŁĘPI, CEGŁY I JAK TO, PO DWÓCH LATACH W CAŁEJ OKOLICY JEDYNE DOM PIMPUSIA BYŁ MUROWANY.

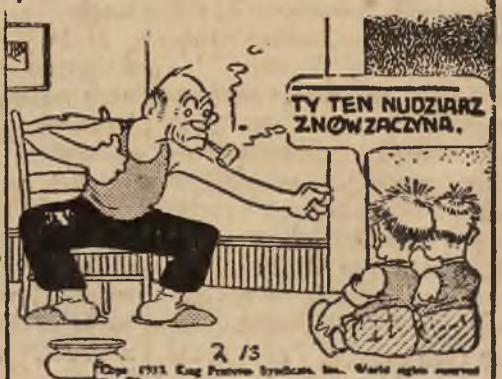
I TE PRZYJEMNE PORANKI ZIMOWE, GDY WSZYSTKIE RURY ZAMARZAŁY I PEKAŁY W NOCY.

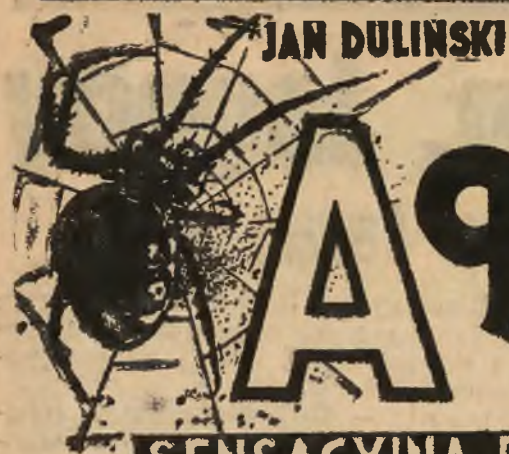

I TE SŁODKIE MELODIE, JAKIE DOBIEGAŁY Z KLUBU ŚPIEWACZEGO I PRZEZ KTÓRE KOTY PRZENIOSŁY SIĘ W DRUGI KONIEC MIASTA...

I OPOWIADANIA WUJKA ZENOBISZA O TYM, CO ZDZIAŁAŁ W WROSTANIU, ZDARZAŁO SIĘ WIEDZIEĆ, ŻE TRAGUT BYŁ WOGÓLE NIEPOTRZEBNY.

JAN DULINSKI

Agentka C. 46

SENSACYJNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Gdy statek przybył do Tokio, pasażerowie pierwszej klasy udali się do urzędu celnego, gdzie sprawdzano ich bagaż i dokumenty. Przyjaciele dyplomaty, który popełnił samobójstwo, pierwsi opuścili pokład i w towarzystwie kilku wywiadowców czekali przed urzędem na Annę Morette. Nie spostrzegli jej jednak, ponieważ ta opuściła statek przebrana za starszkę.

Gdy w końcu skończyła się kontrola dokumentów, jeden z Japończyków wbiegł do urzędu i oświadczył urzędnikowi, że brak jednego pasażera.

191.

Mister Tokerame

Urzędnik odparł, że nie brak nikogo, ponieważ ilość sprawdzonych paszportów zgadza się z ilością pasażerów pierwszej klasy.

— Czy nie zauważył pan jasnowłosej kobiety o niebieskich oczach? — zapytał Japończyk.

— Nie przyglądałem się uważnie twarzom kobiet — odrzekł urzędnik z uśmiechem.

Jeden z tajnych agentów wmieszał się do rozmowy i oświadczył, że nie widział, aby jakaś jasnowłosa kobieta opuszczała urząd.

— Jest bardzo możliwe, że zmieszła się z tłumem pasażerów drugiej i trzeciej klasy — wyraził swe przypuszczenie urzędnik.

Tajni agenci natychmiast udali się na statek i bacznie się przyglądali pasażerom opuszczającym pokład, ale i wśród nich nie dostrzegli jasnowłosej kobiety.

Japońscy urzędnicy zwrócili się do kapitana z prośbą, aby pozwolił przeprowadzić rewizję na statku. Prośbę swą motywowali tym, że kilku japońskich obywateli złożyło doniesienie, że na statku jechała pewna kobieta, która swym postępowaniem doprowadziła japońskiego dyplomata do tego, że ten popełnił samobójstwo. Ponieważ tajemnicza ta kobieta nie opuściła statku, istnieje więc przypuszczenie, że ukrywa się gdzieś na statku.

Angielski kapitan nie chciał doprowadzić do zatargu z takim mocarstwem, jak Japonia. Gdyby z podobną prośbą zwrócono się do niego w Chinach, odrzuciłby ją z miejsca. Ale Japonia była potęgą militarną. Otrzymałaby surową nagana od rządu angielskiego, gdyby odmówił zadośćuczynienia prośbie Japończyków.

Z tego też względu udzielił pozwolenia na przeprowadzenie rewizji na statku. Kilku dziesięciu japońskich tajnych agentów pod przewodnictwem oficerów okrętowych przeszukało cały statek, ale nie znalazło tajemniczej kobiety.

— Jak się nazywa ta tajemnicza kobieta? — zapytał jeden z tajnych agentów.

— Jenny Webb — odparł kapitan — pod tym nazwiskiem figurowała na naszej liście.

— Ale na liście urzędu celnego, gdzie sprawdzano dokumenty pasażerów, nie ma wcale podobnego nazwiska! — wykrzyknął tajny agent, który trzymał w ręku długi arkusz papieru.

— Nie ma wcale u was takiego nazwiska? — mocno się zdziwił kapitan. — Niech pan przeczyta na głos wszystkie nazwiska, a ja sprawdzę, czy znajdują się one na liście okrętowej.

Tajny agent poszedł za radą kapitana.

— Niech pan chwilę poczeka, niech pan poczeka — przerwał mu nagle kapitan — jak pan powiedział? Mary Dawitch? Na mojej liście nie ma podobnego nazwiska.

— Jeśli tak, to sprawa jest już zupełnie jasna — rzekł tajny agent. — Jenny Webb i Mary Dawitch jest jedną i tą samą osobą. W urzędzie celnym legitymowała się innym paszportem i prawdopodobnie zmieniła swój wygląd zewnętrzny... Jak pan widzi, mamy tu do czynienia z mocno podejrzaną osobą.

I zaraz we wszystkich dziewięćdziesięciu ośmiu tokijskich komisariatach otrzymano następujący telefonogram:

„Zwracać baczność uwagę na Europejkę, która postępuje się dwoma paszportami, wystawionymi na nazwiska: Mary Dawitch i Jenny Webb“.

Zaalarmowano wszystkich funkcjonariuszy tokijskiej policji śledczej, polecając im zająć się odnalezieniem tajemniczej kobiety, która w tak przebiegły sposób wydostała się z urzędu celnego.

Tokijska policja śledcza była przekonana, że ma w tym wypadku do czynienia z niebezpieczną agentką. Najwymowniej świadczyło o tym publiczne spolikzowanie japońskiego dyplomaty.

Agenci, którym polecono zająć się odszukaniem tajemniczej kobiety, stali przed wielką trudnością.

Nie posiadali fotografii jasnowłosej kobiety. W swych poszukiwaniach musieli się opierać wyłącznie na opisie podanym przez przyjaciół dyplomaty Szizuki, którzy ją widzieli tylko kilka chwil. Jasnowłosa kobieta obecnie była naprawdę podobniej inaczej ubrana i miała kilka paszportów, którymi w razie potrzeby będzie się legitymowała. Ujęcie jej było więc związane z wielkimi trudnościami.

Podczas gdy tokijscy tajni agenci udali się w pościg za jasnowłosą kobietą, Anna Morette dotarła do centrum miasta, gdzie mieściły się najelegantsze domy i gdzie znajdował się również pałac mikada.

Auto, którym przybyła do miasta, zatrzymało się w końcu przed białym domem o wyjątkowo szerokich oknach. Z auta nie wysiadła sama. Towarzyszył jej James. Musiał jej strzec jak oka w głowie. Oboje zdawali sobie bowiem sprawę, że policja tokijska będzie energicznie poszukiwać jasnowłosej kobiety, która w tak tajemniczy sposób znikła z portu. Należało obecnie postępować bardzo ostrożnie, szczególnie, że właściwa „praca“ dopiero teraz się zaczyna i Anna Morette stała przed nowym, bardzo ciężkim zadaniem.

W białym domu otworzyły się szklane szerokie drzwi. Niski mężczyzna, który był bardziej podobny do Europejczyka niż do Japończyka, nisko się skłonił przed Anną Morette i Jamesem.

— Czy jest mister Tokeramo? — zapytał James.

— Yes... — niski mężczyzna źle wymówił angielskie słowo.

— Proszę mu zakomunikować, że przybyli przedstawiciele Vickersa, angielskiej fabryki amunicji. Byłoby bardzo pożądane, aby jeszcze dziś nas przyjął.

— Proszę, niech państwo poczekać. Zaraz państwo otrzymacie odpowiedź.

Niski mężczyzna otworzył szerokie drzwi i angielscy szpiedrzy przekroczyli próg dużej sali, gdzie na ścianach wisiały obrazy pędzla japońskich malarzy. W głębokich fotelach siedzieli milczący Japończycy, zimni Anglicy, uśmiechający się Francuzi, brzuchaci Niemcy — wszyscy czekali na to, aby ich przyjął pan Tokeramo, który przyjmował zamówienia na broń u przedstawicieli europejskich fabryk amunicji.

Anna Morette i James rozsiadli się wygodnie w głębokich fotelach i z zachwytem przyglądali się egzotycznej sali, ozdobionej palmami, basenami ze złotymi rybkami i wspaniałymi obrazami, przedstawiającymi krajobraz japoński.

Po chwili do sali wszedł niski mężczyzna i zbliżywszy się do Jamesa, oświadczył, że, niestety, mister Tokeramo nie może ich dziś przyjąć, ponieważ ma bardzo dużo interesantów. Prosił więc, aby pozostawili swoje wizytówki.

James porozumiał się wzrokiem z Anną Morette. Odpowiedź niskiego mężczyzny wydawała mu się mocno podejrzana...

Dalszy ciąg jutro.

Nowela

ZDRADLIWY TELEFON

Doktor Birbecki stwierdził z przerażeniem, że Holsztyński, z którym zaprzyjaźnił się podczas odbywania służby wojskowej, zaleca się do jego żony. Teraz dopiero mógł zrozumieć, dlaczego żona tak często wychodziła, dlaczego była ostatnio tak niezwykle roztargniona. Wkrótce Holsztyński osiągnie swój cel, a wówczas... Znał swego przyjaciela, wiedział, że ten dąży wytrwale do celu, a gdy w końcu zdobędzie lub osiągnie to, czego pragnął odrzucić to precz. Ten sam los czeka obecnie jego żonę.

A więc Holsztyński musiał umrzeć!

Dr. Birbecki był człowiekiem opanowanym, który wszystko przemysliwał do końca. W ciągu wielu dni opracowywał plan zbrodni i dopiero gdy plan ten był opracowany w najdrobniejszych szczegółach, gdy nie było w nich żadnej luki, przystąpił do działania.

Pewnego poranka przybył do Holsztyńskiego i zastał go jeszcze w łóżku. Przeraził się jego rzekomo złym wyglądem, zbadał mu serce i płuca i radził jako przyjaciel i lekarz, aby przeleżał dzień w łóżku, ponieważ z jego sercem coś nie jest w porządku. Holsztyński bardzo się tym przejął i przyrzekł,

że posłucha tej rady. Dr. Birbecki, obiecując że wieczorem go znów odwiedzi, odalił się i w korytarzu zdjął z wieszaka klucz od drzwi kuchennych.

W domu Birbecki oświadczył żonie że się źle czuje, że znów dostał ataku febry. Udał się do gabinetu i prosił, aby go do jutra nie budzono. Około ósmej ubrał się, przez okno — jego pokój leżał na parterze — wyszedł do ogrodu i wymknął się na ulicę. Po kilku minutach znalazł się już w mieszkaniu Holsztyńskiego, do którego wszedł przez kuchenne drzwi.

— W jaki sposób dostałeś się tutaj? — zdziwił się Holsztyński, ujrzawszy przyjaciela.

— Drzwi były tylko przykryte — usłusznął się lekarz — prawdopodobnie posługaczka wychodząc źle je zamknęła.

Holsztyński zaczął się rozwodzić nad pogarszającym się stanem zdrowia i palił przy tym jednego papierosa za drugim. Wówczas i Birbecki wyjął papierosa ze swej papierosnicy i rzekomo przez zapomnienie pozostawił ją na łóżku Holsztyńskiego. Birbecki wyjął papierosa z lewej strony papierosnicy, pozostawiając tylko trzy z prawej strony.

Na nocnym stoliku leżało pudełko papierosów, prawie że ukryte pod gazetą. Birbecki jak gdyby przypadkowo podniósł się z miejsca i zapytał:

— Czy jest coś nowego w gazecie? — sięgnął po gazetę, zabierając wraz z nią pudełko papierosów.

— Przecież nie przyszedłem tu, aby czytać gazetę! — połapał się Birbecki, że nietaktownie postąpił i położył gazetę na stoliku, pudełko zaś z papierosami z blyskawiczną szybkością powędrowało do kieszeni.

Birbecki zabierał się już do zbadania przyjaciela, gdy zadzwonił telefon, umieszczony obok łóżka. Holsztyński ujął za słuchawkę.

— Hallo... tak, tak... hallo Kruczyński? Czy pan słyszy? — Holsztyński bez przerwy bębnił palcami po tubce słuchawki. — Co pan mówi? Dwadzieścia jeden? No dobrze, bardzo dobrze — zabębnił jednym a następnie drugim palcem. — Nie, niech pan uczyni jak kazałem i basta! Zrozumiał pan? — Holsztyński odłożył słuchawkę i zwracając się do przyjaciela oświadczył: Telefonował portier, który służył w moim pułku. Jego brat jest trenerem tajni wyścigowej i informuje mnie, na jakie konie mam stawiać. Teraz podał mi doskonałego konia, pewna wygrana!

Holsztyński zmiażdżył papierosa w popielniczkę i wyciągnął rękę po nową. Nie znalazł jednak na stoliku pudełka papie-

rosów. Birbecki podał mu swoją otwartą papierosnicę.

— Jaki komiczny smak mają twoje papierosy, — oświadczył po zaciągnięciu się dymem...

— Nowy gatunek... — odparł lekarz — smaczne, nieprawda?

Holsztyński skłonił głowę i znów zaczął mówić o swej chorobie. Nagle ziewnął przeciągle, przymknął oczy i zasnął.

Lekarz wyciągnął wówczas z palców uspięconego papierosa, zagasił go, wsunął do papierosnicy i ukrył w kieszeni. Następnie nałożył rękawiczki. Wyjął pudełko papierosów z kieszeni i położył z powrotem na stoliku. Z pudełka wyciągnął jeden papierosa, zapalił go, uczynił kilka szybkich pociągnięć i wsunął uspięconemu między palce. W końcu sięgnął po gazetę, rozłożył ją w ten sposób, że za palącą się o żarzący się papierosa. Gdy płomienie zaczęły liżać gazetę uśmiechnął się ponuro.

Nagle zadzwieczał telefon. Birbecki ujął za słuchawkę. Dzwonił portier. Komunikował, że przybyła pewna pani i pytał, czy może ją wpuścić, czy też ma ona czekać.

— Nie, jeszcze nie — odparł Birbecki zmieniając głos — niech poczeka, wezwę ją telefonicznie, gdy...

Po chwili Birbecki opuścił mieszkanie kuchennymi drzwiami, udał się do siebie, a gdy się rozebrał, wezwał pokojówkę i

zapytał, czy żona jest w domu. Nie, nie było jej.

Powszechnie uważano śmierć Holsztyńskiego za nieszczęśliwy wypadek. W łóżku, jak zwykle, palił i zasnął przy tym. Około dziesiątej windziarz poczuł woń spalin i zaalarmował portiera. Gdy ten wpadł do pokoju Holsztyńskiego ten leżał w morzu płomieni całkiem zwęglony.

Pomimo dyskrecji Kruczyńskiego policja dowiedziała się o tym, że pani Birbecka odwiedza zmarłego i zaraz po wypadku w mieszkaniu lekarza zjawił się inspektor policji. Nie zdziwiło to wcale Birbeckiego. Był nawet na to przygotowany. Przed inspektorem doskonale grał rolę człowieka, który przeżył śmierć przyjaciela. Wiedział o przyzwyczajeniu Holsztyńskiego, że ten palił w łóżku, ale zeznał w tej sprawie nie może złożyć, ponieważ czuł się źle i nie opuszczał mieszkania.

— Ma więc pan doskonałe alibi, panie doktorze — rzekł inspektor policji. — Ale nie dostrzegł pan, a właściwie nie do słyszał jednego. Gdy Holsztyński odpowiadał na pierwszy telefon Kruczyńskiego, pukał po tubce słuchawki. Był to znak dla portiera. Brzmiał on: gdy przyjdzie pani, zatrzymać ją, ponieważ mąż siedzi u mnie. Wystukał ją w alfabecie Morse'a, gdyż żołnierze z łączności są przecież doskonałymi telegrafistami.

Kalendarz dnia

16
KWIECIEŃ

PIATEK

Benedykta, Józefa
Labre.
Słowiański: Sze-
rżysław, Nosi-
sław.
Słońca wach. 4.38,
zach. 18.35.
Księżyc wstch. —
8.25, zach. 0.12.

HISTORIA PODAJE:

1340 Wyprowadzenie Kazimierza W. na
Białą Górę.
1794 Powstanie na Żmudzi.
1831 Rzeź bezbron. ludności w
Osmianach.
1922 Podział Górnego Śląska.

PRZYSŁOWIA:

„Z chłopca wyrósł, a do chłop-
ca nie dorósł”

KTO NIE WIE, ZE:

Jugosławia, królestwo konstytu-
cyjne posiada obszar 249 tys. km.
kw. i 12 milionów ludności.

HUMOR WIELKICH LUDZI:

Różnica: Podczas pierwszego
przedstawienia „Małżeństwa Figa-
ra” Beaumarchais'a w „Theatre
Français”, zawołał jakiś rozentu-
zowany widz:
— Ten Beaumarchais, to jednak
geniusz.

Autorka, który właśnie siedział o-
bok entuzjasty, zwraca się doń i
rzecze:
— Mógłby pan powiedzieć „pan
Beaumarchais”.

— „Beaumarchais” jest geni-
uszem, a „pan Beaumarchais” jest o-
sem — odrzekł zagadnięty.

Tłumaczenie snów

P. Lena z Ząbkowskiej. Numer
Pani losu powinien zawierać jak
najwięcej siódemek i ósemek. Blon-
dynka odwiedzi Panią. Radość bę-
dzie niepodzielna.

Pani H. S. Ujrzy dawną niewi-
daną osobę. Będzie zmiana na lep-
szą. Sztyn jest Pani zyciowy. Sen
siostry przepowiada sprzeczkę z ko-
biętą.

Sen niedowiarka II. Kłopot pie-
niężny czeka Pana. Nadejdzie mi-
ła wieść. Starszy mężczyzna wspo-
może Pana w potrzebie. Spotka Pan
zajomą.

P. Kunegunda z Białej. Sen Pani
wróży staropanieństwo.

„AK-ka (Kraków). Czekaj Panią
miła jazda latem. Może Pani grać na
loterii, na numer, zaczynający się i
kończący jedynką. Pozna Pani Jó-
zefa.

P. Krakowianka. Pozna Pani miłą
niewiastę, szatynkę. Będzie kłopot
pieniężny. Spełni się marzenie, choć
niecałkowicie. Będzie rozmowa z
mężczyzną w mundurze.

„Papaver”. Czekaj Pana rozmowa
z cudzoziemcem. W przyszłości —
daleka podróż. Będzie powodzenie
u kobiet. Kłopot pieniężny.

P. Katia. Będzie zmarłowie, któ-
re minie bez śladu. Pozna Pani Zdzi-
sławę. Znajdzie Pani rzecz zgubio-
ną. Szczęśliwa data: 14-ty każdego
miesiąca.

Na malej wokandzie...

Gruchanie o północy

czyli dzieje miłości bez wzajemności

(A. E.) Była północ. Przed
bramą jednego z domów na uli-
cy Stożkowskiej stała panna
Ewa Krochmal w towarzystwie
Izaaka Krochmana i rozkosznie
wiewiała.

— Co pani tak ziewa? — za-
gadnął pan Izaak.

— Sama nie wiem. Możliwe
być, że te wiosenne powietrze
mi tak upoi.

— A może z powodu sercowe
rozruszenia? Może z powodu
towarzystwa mężczyzny o pół-
nocnikowej godzinie?

— Też może być.

W tym miejscu należy wy-
jaśnić, że pod płaszczykiem po-
myślniej niemiłej rozmowy
kryła się odwieczna tragedia.
Mianowicie pan Izaak kochał
się w pannie Ewie, ona jednak
zinną dlań była i obojętna.

Dlatego też młodzieniec spo-
glądał na smag bogdaną wzro-
kiem smutnym i sentymental-
nym. Odcisk w nowym pantof-
lu piekl go niemiłostwie, ale
on nie zważał na cierpienie i
rzekł głosem, płynącym z ser-
ca:

— Co pani tak zamknęła te
sliczne śpijki?

— Z powodu spać mnie się

ZONA ZBRODNIARKA

wydana przez męża została skazana na śmierć

Alfonso y Facenta był jed-
nym z najwybitniejszych de-
tektywów a zarazem jednym
z najbogatszych ludzi Meksy-
ku. Co pewien czas w jego
wspaniałej willi odbywały się
wielkie przyjęcia, na których
spotykał się świat towarzyski
Meksyku. Ostatniej nocy syl-
westrowej w willi detektywa
odbywał się wielki bal. Na-
gle gdy goście bawili się w
najlepsze, aktorka May Faters
straciła przytomność. Uroczą
aktorka została przeniesiona
do osobnego pokoju i tam za-
jął się nią lekarz. Zamim goście
zdążyli ochłonąć z wrażenia,
jakie wywarł na nich ten wy-
padek, już druga kobieta upa-
dła na podłogę zemdlona. By-
ła to pani Edith Scott, żona an-
gielskiego przemysłowca.

Lekarz, który się nimi zajął
był lekko wstawiony i z tego
względów fałszywie ocenił ich
stan, rozproszył podejrzenia
detektywa. Po godzinie obie
kobiety wyzionęły ducha, a
natychmiast wszczęte śledz-
two wykazało, że zostały zatrute.

W CZTERY OCZY

Intymne rozmowy Iksa z Czytelnikami

Drama pierwszej miłości

P. TAMARA W. pisze o sobie:
„Mam 18 lat i bardzo oryginalną
wschodnią urodę, do tego ogromny
temperament. Mężczyźni strasznie
na mnie działają, ale nie dają tego
po sobie poznać.”

Podobać się wielu, kilku już mi
się oświadczyło. Mam też dużo
mniej szlachetnych, lecz bardzo ka-
szących propozycji. Na żadnego z
nich nie zwracam uwagi, bo żadne-
go nie kocham.

Obecnie pracuję w biurze. Na-
przeciw mnie siedzi kolega, typ
pięknego uwodziciela. Podobał mi
się sobie, zaczęły się więc spotka-
nia. Bywał już nawet u moich rodzio-
ców. Podobał się ogólnie i to nie
dziwnego, bo jest przystojny, in-
teligentny, miły i co najważniejsze
prawdomówny. Toteż żyłam, jak
w bajce.

Chwile, spędzane z nim, były ta-
kie miłe, cudne. Niczego więcej nie
pragnęłam. Było mi dobrze. Kocha-
łam. Niestety, każda bajka ma swój
koniec. Więc i ta moja miała.

Podczas gdy władze śledcze
sądziły, że mają do czynienia
z jakąś bandą gangsterów,
która zamierzała dokonać ca-
łego szeregu zbrodni w jej tyl-
ko wiadomych celach, Facen-
ta z miejsca oświadczył, że o-
bie kobiety otruli jego żona.
Powodem zaś tych zbrodni by-
ła zazdrość.

Pani Facenta uparczywie
wypierała się winy. Oświad-
czyła, że maż jest niepoczytal-
ny i poprosiła swego adwoka-
ta, aby wszczął kroki rozwo-
dowe. Opinia publiczna dziw-
nym zbiegiem okoliczności sta-
ła po stronie żony detektywa,
ponieważ nikt nie przypusz-
czał, aby była zdolna do doko-
nania takich czynów.

Chociaż pani Facenta zło-
żyła dowody swej niewinno-
ści, detektyw w dalszym cią-
gu prowadził śledztwo w tym
kierunku i w końcu oświad-
czył żonie, że znalazł u niej
truciznę i pomimo, że ją ko-
cha, przekaże w ręce sprawie-
dliwości.

Pani Facenta widząc, że jest
przyparta do muru, zdradziła
mu tajemnicę, która wywar-
ła na nim wstrząsające wraże-
nie.

— Jeśli już koniecznie chcesz
mnie osadzić w więzieniu —
rzekła — to postaram się o to,
abyś został wystawiony na po-
śmiewisko. Przypominasz so-
bie chyba cztery zbrodnie tru-
cieliście sprzed 6 laty, któ-
rych ofiarą padły 2 aktorki i 2
przemysłowców. Ty prowa-
dziłeś śledztwo. Wówczas po-
znaliśmy się. Podejrzałeś
14 osób, dwie z nich dotych-
czas siedzą jeszcze za krata-
mi, podczas gdy trucielišką by-
łam ja, twoja narzeczona.

Facenta był zdruzgotany tą
wiadomością. Zaraz jednak się
opanował i dał żonie dwa dni

do namysłu, prosząc, aby w cią-
gu tego czasu sama wymierzy-
ła sobie sprawiedliwość.

Pani Facenta nie zamierzała
jednak pozabawić się życia.
Wolała usunąć tego, który
znał jej tajemnicę. Przekupi-
ła więc służącego, polecając
mu wyspać truciznę do potraw
męża. Facenta nie podejrze-
wając niczego, zjadł zatrute
potrawy. Na jego szczęście za-
raz po posiłku odwiedził go
znajomy lekarz, który spo-
strzegłszy pierwsze objawy
zatrucia, dał mu odpowiednią
odtrutkę.

Po tym zamachu na jego ży-
cie, detektyw złożył władzom
doniesienie i pani Facenta zo-
stała aresztowana. Wkrótce
stała przed sądem, który ska-
zał ją na karę śmierci.

PRAWDZIWE ZDARZENIE W ILUSTRACJACH

NOWY, ŁATWY SPOSÓB ZDOBYCIA ŚWIEŻEGO I MŁODEGO WYGLĄDU

O godz. 6-iej, po
ciężkiej pracy, ma
ona zmęczoną, po-
marszczoną twarz.

O g. 6,45 stosuje
ten nowy, magiczny
puder „4 w jed-
nym” o lekro-
statycznym zespo-
leniu ze skórą —
takim, jakie ma
magnes z igłą lub
kawałkiem stali.

Og. 7-iej wygląda już
młodo i świeżo, ma-
jąc cudowną cerę.
Brzydki polak nosa i
twarzy usunięty cał-
kowicie — nawet wszystkie
mniejsze zmarszczki zni-
kły. Po jednym zasto-
sowaniu pudru ten trze-
niący się z cerą, na-
wet lekrostatyczny
zespoleń z cerą.

Dzięki temu lekro-
statycznemu zespo-
leniu ze skórą, puder
przylega tak równo do
skóry, że jest zupełnie
niewidoczny. Najbliższe
nawet przyjaciółki nigdy
się nie domyślą, że odnowiona cera
Pani nie jest wyłącznie zasługą jej
naturalnej urody. Na powieksza, w
słońcu i podczas deszczu, kąpiele
morskiej lub gry w tenisa, w marsch,
podczas tańca w najbardziej darszej
sali balowej, zawsze może Pani za-
chować fascynującą piękną cerę o
slicznej matowości. Puder ten opiera się

Gratias. Każda czytelniczka niniejszego pisma może otrzymać bezpłatnie
Lukasową Kasetkę Piękności, zawierającą Krem Tokalon (różowy i biały),
oraz rozmaite odcienie Pudru Tokalon. Należy przesłać 50 groszy w znacz-
kach na zwrot przesyłki, opakowania i innych kosztów do firmy Ostas,
oddział 38-L Warszawa, al. Traugutta 3.

Ilu morderców liczy Ameryka

Morduje się wzajemnie świat podziemi

Ilu jest morderców w Sta-
nach Zjednoczonych? Na to py-
tanie da nam odpowiedź krótkie
obliczenie: przeciętnie w
Ameryce w ciągu roku doko-
nuje się 13.000 zbrodni. Jeśli
się przyjmie, że morderca ży-
je około 30 lat, to w danej
chwili w Ameryce istnieje oko-
ło 30 „roczników morderców”.
Każdy rocznik liczy około
10.000 zbrodniarzy i stąd wy-
nika, że w Ameryce w danej
chwili jest około 300.000 mor-
derców. Obliczono, że na wiel-
kich meczach bokserskich, któ-
rym przygląda się ponad 30000
widzów, znajduje się 114 przy-
szłych morderców, 114 ofiar
zbrodni i 60 „rzeczywistych”
morderców.

Z tych 10.000 zbrodniarzy,
którzy każdego roku powinni
być ukarani, tylko nieznaczna
część staje przed sądami, bo
tylko około 3.600. Pozosta-

łych 6400 zbrodniarzy przeby-
wa na wolności i prawdopodob-
nie nigdy nie zostanie ujętych.

W Stanach Zjednoczonych
codziennie odbywa się 10 pro-
cesów o morderstwo. Jeden z
nich zwykle kończy się wyro-
kiem skazującym na karę
śmierci. Połowa skazanych zo-
staje jednak ulaskawiona i z
tego względu co drugi dzień w
Stanach Zjednoczonych jeden
człowiek zostaje skazany.

Przestępcy skazani na doży-
wotnie więzienie prawie nigdy
nie odsiadują swej kary do
końca.

Jedyną pocieszającą okolicz-
nością w tej przerażającej sta-
tystyce jest to, że ofiarą więk-
szości zbrodni padają członko-
wie świata podziemnego. W
tych kołach rewolwer jest bar-
dzo często używany, jako „ar-
gument handlowy”.

Burmistrz osadzony w więzieniu pod zarzutem dokonania szeregu nadużyć

Przed kilku tygodniami wykryto nadużycia w magistracie Ostrowi Mazowieckiej. W wyniku przeprowadzonego dochodzenia burmistrza tego miasta Jana Horunga zawie-

szono w urzędowaniu, następnie aresztowano. Po ukończeniu wstępnego dochodzenia został jednak Horung zwolniony za kaucją.

Horung był oskarżony o fa-

pownictwo na tle dostaw miejskich. Po kilku dniach zwolnienia go z aresztu Horung wyjechał z Ostrowi i zamieszkał w Warszawie przy ulicy Freta.

Dalsze dochodzenie jednak trwało i doprowadziło ono do nowych odkryć pogłębiających nadużycia. Wobec tego wczoraj Horunga aresztowano ponownie i osadzono w więzieniu.

Jednocześnie zatrzymano trzy inne osoby, których nazwisk ze względu na nieukończoność jeszcze śledztwo podać na razie nie możemy.

P odpałi, by otrzymać premię asekuracyjną

We wsi Wieruszów gminy Ożarów powiatu warszawskiego wybuchł pożar w zagrodzie sukcesorów Andrzeja Oracza. Wszystkie zabudowania zagrody spłonęły.

Policja wszczęła dochodzenie i ustaliła, że ogień był podłożony przez jednego z sukcesorów Jana Dąbrowskiego, który chciał w ten sposób otrzymać premię asekuracyjną. Podpalacza aresztowano, a z premii będą nicy.

Szybkość i komfort —
to podróż LOTEM.

Krwawy napad na szosie Jeden z napastników został raniony

Mieszkaniec Chrzanowa, gminy Blizne, pod Warszawą Stanisław Sulejewski wra-

cał do domu wieczorem. Na drodze koło Ulrychowa napadło go trzech drobów, z któ-

rych jeden strzelił dwukrotnie. Kula przeszła Sulejewskiemu palto.

Napadnięty, broniąc się dobył rewolweru i także jął strzelać. Jeden z napastników został raniony, ale towarzysze zbiegli, uprowadzając go. O postrzeleniu świadczyły ślady krwi, znaczące drogę uciekających w kierunku Chrzanowa.

Ponieważ Sulejewski miał rozrachunki na tle osobistym z Franciszkiem Krzywickim, jego posadza o zorganizowanie napadu. Przy sposobności Sulejewski podejrzewa, że napastnicy zamierzali go prawdopodobnie obrabować. Policja wszczęła dochodzenie.

Mąż — zbrodniarz

W Międzyzlesiu pod Warszawą mieszkają małżonkowie Grygoriewowie. Wczoraj między małżonkami wynikł spór, jak to zwykle w niektórych małżeństwach bywa.

Rozwścieczony Bazyli Grygoriew porwał siekierę i rozplatał żonę plecy. W stanie ciężkim pozostała na kuracji domowej, a Grigoriewa aresztowano.

Zabawa teścia z zięciem a w rezultacie będzie sprawa sądowa

Lejb Eines z Góry Kalwarii wydał za żonę córkę za Chaima Zajtmana z Warszawy. Jako posag Eines podarował zięciowi stragan Nr. 345 w kramach „Wielopole”. Był to stragan z manufakturą.

Po jakimś czasie Eines roz-

myślał się, czy też może, skoro uz pozbył się córki, nie chciał tracić kramu i postanowił go odebrać. Zażądał od zięcia zwrotu kluczy od kramu. Zajtmann kazał mu iść do diabła.

Eines postanowił zabawić się w terrorystę. Gdy zięcia nie było, kram był zamknięty. Eines zerwał kłódkę i towarzysze zięcia wyrzucił. Zięć dowiedział się o tym i przybiegł do „Wielopola”. Wywiązała się zacięta walka. Ostatecznie Zajtmann towarzysze ułokował z powrotem w kramie. Stragan zamknięto na dwie kłódki — teścia i zięcia.

Nazajutrz teść przyszedł pierwszy, otworzył kłódkę, zięcia kłódkę zerwał i towarzysze zięcia odesłał zięciowi przez stragana. Zięć je zniósł, znowu i tak od tej pory coś z tuzin razy, o zięć był pałem kramu, to znowu teść.

Wreszcie uprzykrzyła się zięciowi ta ciągła walka i złożył zameldowanie w policji. Takie samo zameldowanie złożył też.

Niezwykłe zajście w cyrku

Cyrk warszawski był onegdaj widowiskiem niezwykle zajścia. W jednej z par walczących brał udział Czech Stresnyak. Walczył z Anglikiem Fieldsem. Anglik walczył po dzentelmeńsku a Czech brutalnie.

Po walce powstał z łoża perwien widz, którym okazał się przemysłowiec łódzki p. M. i w nagrodę za piękną walkę wręczył sędziom dla Anglika 50 złotych, Czechowi zaś, by wykazać różnicę wartości kulturalnej w stosunku do nagrody dla Anglika — 5 groszy. Sędzia oznajmił to publiczności i nagrody wręczył obu za państwem.

Czech wpadł w pasję. Rzucił pięciogroszówkę na ziemię i podeptał ją. Publiczność była tym niezmiernie zgorzonna. Chciano atletę bić, ale uciekli do garderoby. Policja sporządziła przeciwko Czechowi protokół o sponiewieranie godła państwowego, umieszczonego na pięciogroszówce.

Czech pożałował swego czynu i kiedy miała wystąpić do walki następna para, przyszedł na ring, przeprosił pięciogroszówkę i publicznie pocałował ją w orla i reszkę. Nie uchroni go to jednak od kary, bowiem protokół został sporządzony.

Szczęśliwy dzień klientów

„NADZIEI“

Wielka wygrana III-ej Klasy

50.000 Zł.

na Nr. 72363

oraz

15.000 Zł. na Nr. 157367

15.000 „ „ 162703

10.000 „ „ 192936

5.000 „ „ 143007

padło w wczorajszym ciągnięciu na losy, zakupione w niezmiennie szczęśliwej Kolekturze Loterii

„NADZIEJA“ Warszawa, Marszałkowska 117

Nadzieja nigdy nie zawodzi!

Pełna tabela 38 Loterii III klasa — 3-ci dzień ciągnięcia

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

I dzienna wygrana Zł 5.000 na nr 10066

Zł 75.000 na nr 58488

Zł 15.000 na n-ry: 157367 162703

Zł 10.000 na n-ry: 1239 29633 75204

Zł 5.000 na n-ry: 11593 53560 58158 84714

Zł 1.000 na n-ry: 43539 88193 154101 157706

171775 185289

Zł 500 na n-ry: 6244 19304 42257 46883 48095

58347 127424 127960 135838 141101 142796 188911

Zł 400 na n-ry: 52228 56877 61489 68300 84933

110407 116659 137459 151711 170589

Zł 300 na n-ry: 623 2061 12174 34325 36195

38658 77770 84054 86646 90658 98501 118606 128307

130288 132549 159134 171371

Zł 250 na n-ry: 303 934 4911 10481 13146

17499 33906 42452 53108 62402 72835 78939 85531

88547 98567 119932 124693 124121 139972 140255

149564 161455 166095 167248 168133 17108 178953

181593

Wygrane po 200 zł

372 428 984 1176 358 981 2241 3788 4229

35 340 551 862 5162 367 6985 7161 958 69

8196 527 9152 868 998

10517 29 11924 12218 77 583 686 721 80

82 12321 649 14849 908 20 15137 16311 14

597 893 17082 12042 63 526 998

220215 93 398 413 521 709 978 21146 404

82 95 527 760 22117 327 45 639 960 23158

23215 841 25243 26658 27125 235 687 761

966 28700 580 29153 826

30733 31016 276 343 32047 33610 885

34434 680 35054 789 96 847 36004

38576 39183 468

40358 515 40 52 41698 42317 43033 219 628

44197 314 45007 680 911 46325 712 917 47185

389 547 673 48366 629 817 49019 710 83

50005 123 55 811 51790 938 52119 417 896

53070 526 816 54007 81 214 382 574 55695

57154 856 945 59032 65 578 681 729 876 919

59384 924

60287 527 36 714 909 61221 369 721

62021 418 525 63405 803 912 64448 65092 155

423 897 618 932 66079 474 67464 81 844 68708

891 915 69198 909

70004 113 233 506 71513 99 937 72013 104

73329 708 74240 887 75029 57 187

76103 543 880 993 77735 78089 143 71 200

703 79973

80265 726 81 82220 999 83219 507 85726

61 86483 732 842 87076 525 88193 298 555

89574 986

90173 707 38 976 91187 92900 47 93079

749 94098 846 95683 984 96016 192 549 967

97232 556 639 98049 297 433 99259 517 51

64 703 815 98

100005 145 376 634 102173 949 103513

934 104081 124 271 394 646 775 105372

75 106152 758 947 83 107319 444 811

109023 223 54 815

110900 3 111455 54 112673 113846

114214 507 93 832 51 116929 117396 601

26 901 18 118190 919 119498

120308 520 121003 716 122197 124044

518 129422 66 79 622

148 269 125169 285 702 126009 127168 339

130699 557 131021 38 405 51 132175

819 85 134571 602 135208 10 137472 138249

139067 682

140864 954 141494 142092 552 89 878

143023 219 310 66 79 792 883 144328 427

950 145064 940 146296 147188 550 721 937

148024 28 478 831 67 956 149557

150500 988 151453 983

152678 935 153146 700 154163 408 985

155610 60 89 156644 157038 380 158085

788 852 159008 819

160160 96 161315 595 162180 488 555

900 163192 321 410 69 164513 16 165001

164 166328 434 721 167925 168125 27 420

165 976 169614

Wygrane po 50 zł

170262 171075 426 172159 447 840 975

173374 967 174929 175116 444 176072 696

861 88 959 178257 451 530 98 770 179187

94 744

181617 53 869 950 182027 32 568 969

183390 488 184328 723 185022 504 629

186237 51 473 642 777 187057 188546 738

189399 638 990

190175 191194 99 323 54 57 459 561

192224 849 193501 194307 898

556 97 707 1238 77 586 2376 483 981 4324

914 6417 680 883 7387 763 989 9657

10098 268 94 690 11412 13595 634 14574

15075 202 484 17145 454 92 18868 19080

20282 21026 446 791 964 22214 515 23522

24560 25409 26582 886 27620 28424 747

30167 332 721 982 31219 853 32080 172

307 716 24861 93 36688 706

38304 84 424 842 39533

40101 232 41012 32 60 170 83 78 953 43 916

44142 45187 353 613 46111 295 867 919 47250 762

6 48173 378 926 62 49036 527

50128 402 993 51016 513 843 60 52018 52 354

65 53720 54095 55232 725 56038 110 406 838 57572

58220 514 806 59238 774

80165 431 863 914 62022 48 63376 714 64160 504

65520 965 66367 67194 558 652 68227 659 830

69548

70778 71092 328 54 543 72197 488 557 73705

74888 75068 114 84

77318 557 839 78266 595 79706

80255 423 923 81660 82148 83003 218

84729 85567 86133 223 328 340 87169 578

89477 821

90011 219 300 424 673 91055 377 481 601

824 85 93963 65 94254 95019 509 51 798

90608 576 97216 331 98076 496 99069 93

568 665

100147 409 569 730 101064 578 757 102215

857 103104 104540 873 105873 106846

107287 948 108099 116 558 109358 567 918

110178 114358 534 112835 113186

114525 805 115234 463 116144 117338 722

956 118494 705 926 119027 196 483

121802 19 39 927 122118 304 12365 409

124218 503 125514 28 126084 210 127221

443 782 128015 205 129041 402

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

W STRZĄSAJĄCĄ POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Tadeusz zauważył, że za Sasem śledzi również i Grün. Nabrał więc zaufania do prowokatora, sądząc, że jest on szpiegowany przez ochronę. Tymczasem Sas, namówiony przez pewnego inspektora policji, u którego pracował, a który nienawidził Gruna, złożył szefowi ochrony raport o różnych ciemnych sprawach podkomisarza. Iwanow właśnie przeglądał raport i kartotekę Gruna, gdy ten wszedł do pokoju, mówiąc:

— Złowiłem mordercę, który zabił Rubinszteina. Rubinszteina był to defraudant, którego na mocy wyroku partii przed kilku dniami zabito.

Iwanow podniósł głowę, spojrzał spode łba na Gruna i zapytał:

— A jak się nazywa?

— To młody chłopak, 17-cie lat ma zaledwie, nazywa się Sieczko...

— Sieczko... 17 lat... — powtarzał głośno Iwanow, a zarazem namyślał się, jak ma postąpić wobec Gruna. — Dobrze, niech pan go tu sprowadzi...

Po chwili wprowadzono do gabinetu Iwanowa młodego, posiniaczonego chłopca, który ledwo się trzymał na nogach. Za nim wszedł Grün.

— Jak się nazywasz? — zapytał Iwanow.

— Wincenty Sieczko jestem, panie pułkowniku...

— Lat?

— 17 lat, panie pułkowniku...

— Zawód?

— Praktykant ogrodnicy, panie pułkowniku...

— Wyznanie?

— Rzymsko-katolickie, panie pułkowniku...

— Od kiedy należysz do partii?

— Od dwóch lat — zaczął szybko powtarzać chłopiec, jak gdyby wyuczoną lekcję — należałem do bojówki... Brałem udział w napadzie na pociąg pod Kobyłką...

Iwanow spojrzał przenikliwie na chłopca i krzyknął:

— Odpowiadać na pytania! Czy przyznajesz się do tego, że zabiłeś niejakiego Rubinszteina dnia 6-tego lutego 1906 roku z namowy, czy rozkazu tej waszej partii?

— Tak jest, zabiłem — odrzekł chłopiec.

— Dlaczego go zabiłeś?

— Dlatego, że otrzymałem taki rozkaz od partii... Dali mi rewolwer kazali chodzić za nim, bo zdefraudował 600 rubli. Po zabójstwie od razu położyłem obok trupa kartkę i szybko uciekłem...

— Za gładko śpiewasz mi, kanarku — przerwał mu Iwanow. — Czy ciebie tutaj nauczyli tego wszystkiego?

W tej chwili Grün, który stał za plecami Sieczki, dał mu szturchańca w plecy. Sieczko odrzekł:

— Nikt mnie tego nie uczył, panie pułkowniku, tylko sam żałuję swego czynu i dlatego przyznaję się teraz do wszystkiego.

— Aha, a czy nie wiesz, kto ci dał rewolwer i gdzie ci dano ten rewolwer?

Chłopiec zarumienił się, zagryzł wargi i odrzekł:

— Jakiś nieznajomy członek partii, zwany Józkiem, którego zawsze spotykałem na ulicy.

— A do żadnego lokalu partyjnego nie przychodziłeś?

— Nie, panie pułkowniku, żadnego adresu nie znam.

— Dobrze, mam teraz pilniejszą sprawę do załatwienia, odesłać go na Pawiak.

Żandarm wyprowadził chłopca, podczas gdy Grün pozostał w gabinecie i cieniem głosem, przypilając się do pułkownika, powiedział:

— Panie pułkowniku, przepraszam, że ośmielałem się niesłużbowo, zwrócić się z prośbą, ale mam do waszej ekscelencji pewną prośbę...

— Słucham.

— Służę wiernie batiuszce carowi i moim szefom... Pan pułkownik zresztą sam może codziennie ocenić jak ciężko pracuję... Ostatnio wytropiłem tyłu przestępców, ile nikt inny u nas w urzędzie... Pracuję zarówno w wydziale kryminalnym, jako też politycznym...

— No, dobrze, wiem to wszystko, o co chodzi?

— Panie pułkowniku, w związku z mającym wkrótce nastąpić awansem oficerów, prosiłbym o wniosek w mojej sprawie.

Słowa Gruna w chwili, gdy Iwanow głowił się nad tym, jak go się pozbyć, wpadły szefa ochrony w dobry humor.

Roześmiał się głośno:

— Cha, cha, cha, pan Wiktorze chce awansować... Cha, cha, cha!

— Tak jest — zaśmiał się również z rzeczności Grün.

Nastąpiła chwila milczenia, po której Iwanow odezwał się:

— Proszę, niech pan siada. Chciałem się pana poradzić w pewnej sprawie. Uważam, że jest pan mądrym człowiekiem, a zawsze w trudnych sprawach lubię zasięgnąć rady mądrych ludzi.

— Słucham pana, panie pułkowniku...

— Mój drogi panie, co powinien uczynić mężczyzna, gdy dowiaduje się, że żona go zdradza? Czy uważa pan, że należy strzelać, mordować ją, kochanka, siebie pozbawić życia?

Zielone oczy Gruna zabłysły. Aha — pomyślał — szef w tarapatkach, ta Ninka puszcza się już znowu! Odrzekł więc teraz:

— Panie pułkowniku, uważam, że w takich chwilach rozsądny mężczyzna, który szanuje siebie, powinien zachować się w godny sposób. Przede wszystkim nie należy sprawie nadawać rozgłosu, bo to kompromituje. Następnie szkoda własnego życia dla jakiejś tam rozpustnicy...

— A zatem?

— Zatem w takich wypadkach szanujący się mężczyzna powinien tak postąpić, jak powiedział sam Napoleon Bonaparte: „Największym zwycięstwem w miłości jest uciec”. Uciec, panie pułkowniku... To nie znaczy tak sobie po prostu uciec, ale

zawołać tę kobietę i powiedzieć jej: ty nie myśl, że ja jestem duren, fajtlapa, którego będziesz zdradzać. Wszystko wiem, ale mnie to nie boli... Powiadam ci, zabieraj manatki i pójdz sobie precz...

— Aha — spokojnie odrzekł Iwanow — czy sądzi pan, że to najlepsze wyjście z sytuacji?

— Tak, panie pułkowniku, jedyne i najlepsze.

— Zgoda. Powiadam więc panu, panie Wiktorze Grün, że stosuję się do pańskiej rady. Nie chcę sprawie nadawać rozgłosu... Bo to i mnie kompromituje... Wołam pana i powiadam panu: panie Grün, ty nie myśl, że ja jestem jakiś fajtlapa, du-

reń, którego pan będziesz oszukiwać na lewo i prawo... Nie myśl pan również, że ja nic nie wiedziałem. Owszem, wszystko wiem, wszystko widziałem... Ale mnie to wcale nie boli... Zabieraj pan manatki i wynoś się pan stąd, żebym pana więcej nie widział...

— Grün stanął osłupiały, spoglądając na Iwanowa:

— Panie pułkowniku, nie rozumiem, co to wszystko znaczy?

— Znaczy to tyle, że otrzymuje pan z dniem dzisiejszym dymisję.

— Dlaczego to panie pułkowniku?

— Dlatego, że dotychczas znosiłem cierpliwie wszystkie pańskie kombinacje, łapówki, geszefty i geszeftiki, ale już teraz mam tego dość. Wystarczy, do dziś dnia tolerowałem, a dzisiaj już więcej nie chcę.

— Wasza ekscelencja nie ma do mnie zaufania? — zapytał zdumiony Grün. — Ale, panie pułkowniku, co się stało?

— Nigdy nie miałem do pana zaufania, bo wiedziałem, że był pan już sądownie karany, ale teraz mam już dość. Jest pan łapownikiem, który dla gotówki zdobywa się na największe podłości wobec mnie, wobec swego przełożonego...

Grün milczał. Dopiero po chwili odrzekł:

— Panie pułkowniku, czy są w Rosji tacy urzędnicy, którzy łapówek nie otrzymują? Czy są urzędnicy, którzy żyją tylko ze swej pensji? Niech mi wasza ekscelencja odpowie na to pytanie.

— Tak, są uczciwi urzędnicy, na przykład ja... Panie Wiktorze, zresztą uważam dalszą rozmowę między nami za zbyteczną... Jutro przedstawię panu gubernatorowi pańską sprawę, a tymczasem udzielam panu dwudniowego urlopu.

Grün podniósł się z miejsca, blade, drżący. Próbował prosić:

— Panie pułkowniku, przecież wasza ekscelencja wie, jakie są moje zasługi?

— Tak wiem, ale jeszcze większe są pańskie łajdactwa.

— Czy decyzja waszej ekscelencji jest ostateczna?

— Tak, ostateczna — odrzekł Iwanow. — Nie chcę ponosić odpowiedzialności za pańskie ciemne sprawy... Uczynimy to zresztą bez rozgłosu.

Nagle stała się rzecz nieoczekiwana. Grün zbliżył się do Iwanowa i donośnym głosem oświadczył:

— Wobec tego, ja się postaram z kolei o rozgłos...

— Jeśli to sprawi panu przyjemność, proszę bardzo.

— Nie mnie sprawi przyjemność, ale panu, panie Iwanow, wielką przykrość.

Ton Gruna był tak wyzywający, że Iwanow zagrzmiał:

— Milczcie!

Grün wyjął z kieszeni swój notesik i zaczął szybko szperać. Po chwili zbliżył się do Iwanowa, pokazał mu jakieś nazwisko i odezwał się:

— A teraz, kto kogo ma w garści?

Dalszy ciąg jutro.

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

„Prosto
w pułapkę”

JUTRO: NA FERMIE „PRZYJACIELA”.

REPERTUAR KIN:

Adria: „Człowiek lew” i „Pieś-niarz Wiednia”.
Apollo: „Piętro wyżej”.
Atlantic: „Matura” i „Papa się zeni”.
Bagatela: „Krwawe perty” ire-wia: „Wesołe święta”.
Dom Żołnierza: „Ostatni poste-runek”.
Promień: „Kaprys milionera”.
Stella: „Barbara Radziwiłłówna”.
Sztuka: „Bogate biedactwo”.
Świt: „Ordynat Michorowski”.
Uciecha: „Dyplomatyczna żona”.
Wanda: „Dama kameljowa”.

PROGRAM RADIOWY.

Kraków godz. 7.25 Kilka in-formacyj 7.30 Muzyka poranna z płyt, 12.03 Koncert z płyt. 14 Lokalne wiadomości gospo-darcze, 14.05 Muzyka z płyt, 15.15 Koncert lekka z płyt 15.30 Dokąd jechać w święto 16 Skrzy-ka techniczna, 16.10 Wiadomo-ści z dnia 18.15 Poradnik spor-towy lokalny, 18.20 Muzyka z płyt 22.45 Muzyka taneczna.

Wiadomości radiowe

„Imprezy Wielkiej Wystawy Radiowej

W dnia od 24 do 30 kwietnia br. odbędzie się w Starym Tea-trze w Krakowie wielka wystawa radiowa, na wzór zagranicznych imprez o tym charakterze. Pol-skie Radio przygotowuje cały szereg atrakcyjnych imprez dla wszystkich warstw społecznych. Pokaz technicznego rozwoju sprzę-tu radiowego, zobrazowanie roz-woju radiofonii polskiej, walka z zakłóceniami w odbiorze radio-wym, rewia ostatnich nowości przemysłu radiowego w zakresie sprzętu i instalacji, studio ra-diowe, z którego nadawane bę-dą stałe audycje, konkursy dla zwiedzających, premie dla nowych abonentów, którzy się zarejestru-ją na wystawie, imprezy sporto-we i wiele innych atrakcyj, sta-nowić będą niewątpliwie przed-miot zainteresowań, zarówno mie-skańców Krakowa, jak i przy-jazdnych z prowincji.

Dramat rodzinny

W Dźwinogrodzie pow. bób-reckiego 32-letni Stefan Litwin pobił w czasie kłótni do krwi swoich teściów, wyrzucił ich z mieszkania, poczem zamknawszy się, podpalił dom i poderżnął so-bie gardło.

Aresztowanie agenta handlo-wego z ul. Botanicznej

Policja krakowska aresztowała 29-letniego Tomasza Filka, agenta handlowego, zam. w Krakowie przy ul. Botanicznej 6, za to że oszukał szereg osób jako „ko-perciarz”.

Filek przychodził do osób po-siadających dolarówki i żądał o-kazania ich rzekomo pod pozor-em kontroli, a następnie zamiast dolarówek wkładał do kopert ka-walki papieru i oddawał poszko-dowanym.

Obrabowanie biera

przy ul. Floriańskiej

Do biura B. Klugmana, przy ul. Floriańskiej 32, dokonano włamania.

Żłodzieje skradli maszynę do pisania, 700 zł. w gotówce oraz z mieszkania garderobę.

KRONIKA KRAKOWA

Tajemnicza zbrodnia w Podgórzu

Wczoraj wieczorem wyłowiono na prawym brzegu Wisły na-przeciw ul. Dekerta w Podgórzu zwłoki dziecka płci żeńskiej, li-czące około 9 miesięcy, które były owinięte w biały muszlin. Zwłoki na polecenie lekarza odwieziono do Zakładu Medycy-ny Sądowej. Za wyrodną matką wszczęto dochodzenia.

Sytuacja strejkowa w Krakowie

W Krakowie praca na budo-wach zupełnie zamarła. Przyczy-ną tego zatarg o płace, o któ-rym pisaliśmy kilkakrotnie. Pracodawcy i pracownicy pro-wadzą rokowania o zawarcie no-wej umowy zbiorowej. Nie dały one do tej pory rezultatów. W związku z przedłużaniem się za-targu, który wpłynął między in-niekorzystnie na stan bezrobocia w mieście do Krakowa przybył generalny inspektor pracy inż. Klott. Uczestniczył on w ostatniej konferencji, która również nie da-ła wyniku. Wobec tego inżynier Klott postawił obu stronom ultimatum, zapowiadając, że w razie niezadowolnienia sprawy umowy zbiorowej do dnia 20 bm. zatarg podda przymusowemu arbitrażowi.

Proces karny eskontiera w Krakowie

Na ławie oskarżonych w są-dzie okręgowym karnym w Kra-kowie zasiadł Bernard Rothblum eskontor-veksli, zam. w Krako-wie przy ul. Floriańskiej 43. Rothblum otrzymał od niejakiego Kazimierza Kołtasy kilka weksli na kwotę zł. 3.350, celem zes-kontowania ich. Rothblum weks-le puścił w obieg, zaś uzyskane pieniądze przywłaszczył sobie. Sąd uwolnił Rothbluma od winy i kary. Rozprawie przewodniczył s. o. dr. Bartynowski, oskarżał prok. dr. Jaroński.

Zabił teścia o spór majątkowy

Przed sądem okręgowym kar-nym w Krakowie zasiadł na ławie oskarżonych rolnik, Jan Cha-chlica z Rzeszotarz. Dnia 9 wrze-sznia ub. r. powstała sprzeczka na tle majątkowym pomiędzy Jan-em Chachlicą a jego teściem 77-letnim starcem Franciszkiem Chachlicą. Zdenerwowany Jan Chachlica porwał łaskę okutą żelazem i kilkakrotnie zadał kilka ciosów swemu teściowi w głowę. Staruszek runął na ziemię zbro-czony krwią. Odwieziony po szpi-ta zmarł po 16 dniach na zapale-nie i zakażenie mózgu. Sąd po przeprowadzonej roz-prawie uznał Chachlicę win-nym w braniu udziału w bójce i skazał go na 6 miesięcy wię-zienia. Kompletowi sędz. przewodni-czył wiceprezes s. o. dr. Nowo-sielski, wot. s. o. dr. Wasilewski i Kronenberg, osk. prok. dr. Walter, bronił adw. dr. Leopold Bader.

U W A G A!!!

U W A G A!!!

TANI TYDZIEŃ

we firmie „GALANTERIA“ S. Feldmaus
 Kraków KRAKOWSKA 14.

Koszule męskie sportowe	od 2 50	pończochy dzieciinne	od 0 40
„ damskie	„ 1 70	skarpety	„ 0 30
„ dzieciinne	„ 0 60	kravaty elastyczne	„ 0 80
pończochy damskie	„ 0 90	rekawiczki modne	„ 1 —
„ męskie	„ 0 80	wyprawki dzieciinne	„ 1 50

oraz wiele innych artykułów, wchodzących w zakres galanterii mę-skiej i damskiej. — Kosmetyka w wielkim wyborze.

Zniżka do kin: „Atlantic”, „Adria”, „Świt”

dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”
 Ważna tylko w dniu 16 kwietnia 1937

UCZCIE SWE DZIECI ZAWODU!

KRISCHER
 Kraków, Zwierzyniecka 6.

Telefon 138-77.

Dokonać tego możecie, zakupując u nas maszynę do szycia, albowiem każdy nabywca takowej, korzysta z bezpłatnego kursu szycia, haftu, mereż-kowania, endłowania, guwrowania, do czego po-nadto dodajemy bezpłatny kurs kroju, lub mod-niarstwa, a to według wyboru. — A zatem przy zakupie maszyny na tak minimalne spłaty po zł. 20. — miesięcznie, macie tak daleko idące ko-rzyści! — Szkoda zatem każdej chwili — zgłoś się przeto jeszcze dziś po zakupno maszyny! —

ROWER

drogowy, balonowy, wyści-gowy, chłopięcy - nabędziesz u nas najtaniej, oraz na do-godnych warunkach. — Nasz system ratalny przy-stosowany jest do obecnych warunków, umożli-wiając zatem każdemu nabycie potrzebnych przed-miotów.

RADIO maski Philips, Kosmos, Telefunken, Natawis, Elektrit, P. Z. T. i inne na-będziesz u nas na najkorzystniejszych warunkach. z 12 płytami i 200 igłami — **PATEFON** zakupisz u nas na raty po 10. —, do 16. — zł. miesięcznie.

WÓZKI DZIECIĘCE

na raty — w olbrzymim wyborze.

CHROMOWANIE, niklowanie, miedziowanie, polerowanie: Niklo-Chrom, Kraków, Tarłowska 6, boczna Zwierzynieckiej, tel. 119-61

Okropny wypadek konduktora

Na stacji kolejowej w Kostopo-lu pow. Łuck, wypadł podczas biegu pociągu towarowego z wa-gonu konduktor Władysław Gra-bowski, pochodzący ze Zdobu-nowa, dostał się pod koła pocią-gu, które odcięły mu lewą rękę i nogę.

Wskutek upływu krwi Grabow-ski zmarł po 2 godzinach.

Zgon dziennikarza krakowskiego

Onegdaj zmarł w Krakowie w 28 roku życia bł. p. Feliks Lieberman, współredaktor krakow-skiego oddziału „Ekspressu Ilu-strowanego”. Przedwcześnie zmar-ły dziennikarz był wzorem pra-cowitości i skrupulatności w wy-konywaniu swego ciężkiego za-wodu, a dla niepospolitych zalet charakteru, prawdziwej koleżeń-skości i uczynności cieszył się o-gólną sympatią w kołach kole-gów zawodowych.

Bł. p. Feliks Lieberman zmarł na posterunku pracy dziennika-rskiej, gdyż nawiwszy się w le-cie ub. r. choroby płucnej, prze-rwał swe zajęcie zawodowe dopie-ro wówczas, gdy choroba poczy-niła już niestety katastrofalne postępy.

Cześć pamięci przedwcześnie Zmarłego Kolegi!

* * *

Grono Kolegów Dziennikarzy ku uczczeniu pamięci Kolegi Bł. P. Feliksa Liebermanna zło-żyło na Towarzystwo przeciw-gruźlicze kwotę zł. 35.

Dnia 13 bm. Pan Minister Spraw Wojskowych gen. dyw. Tadeusz Kasprzycki udzielił po-słuchania delegacji prezydium Zarządu Głównego Stowarzysze-nia Weteranów b. Armii Pol-skiej we Francji w osobach — przewodniczącego min. pełn. Józefa Wielowiejskiego i sekre-tarza generalnego por. rez. Cze-sława Uhmy.

Delegacja prosiła p. ministra o przyjęcie godności przewodni-czącego komitetu honorowego uroczystości 20-lecia Armii Pol-skiej we Francji, które odbędą się dnia 4, 5, i 6 czerwca b. r. w Warszawie.

Pan minister przyjął tę god-ność i przyrzekł delegacji udział swój w uroczystościach, oraz przedstawicieli armii czynnej, oficerów i podoficerów służby czynnej, którzy przeszli przez szeregi Armii Polskiej we Fran-cji, oraz delegacji pułków po-wstałych z b. Armii Polskiej we Francji.

Zabójstwo w więzieniu

W Łęczycy w więzieniu kar-nym wynikła między więźniami bójka, w której został zabity b. pracownik urzędu celnego, Zym-sza, niedawno osadzony tam za sprzeniewierzenie.

Sprawa b. dyr. „Caro”

S. Landau b. zawiadowca Ka-sy Targowej „Caro” w Krakowie zażądał od tej firmy ok. 50 tys. zł. odszkodowania opierając się na tym, że nie otrzymał oficjal-nego wypowiedzenia w chwili, gdy pozbawiono go stanowiska zawiadowcy.

P. Landau przegrał w Sądzie I. Instancji. Sąd Apelacyjny wy-rok ten uchylił i polecił sprawę ponownie rozpatrzyć.

Lotem podróżujemy:
 najbardziej komfortowo
 najszybciej,
 tanio.